

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Michálíka a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka v trestnej veci obvineného **Q. T. B. a spol.** pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. účinného do 1. januára 2006 (ďalej už len „Tr. zák.“) a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 24. januára 2013 v Bratislave spor o príslušnosť medzi Okresným súdom Trenčín a Špecializovaným trestným súdom v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica a podľa § 22 ods. 2 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Príslušným na vykonanie konania v prvom stupni v trestnej veci obvineného Q. T. B. a spol. je **Okresný súd Trenčín**.

O d ô v o d n e n i e

Dňa 20. augusta 2009 podala prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na Špecializovaný trestný súd v Pezinku obžalobu na obvinených Q. T. B. (1/), V. T. H. (2/), T. L. N. (3/), H. V. D. (4/), N. L. C. (5/), M. H. (6/), V. V. (7/) a A. P. (8/) pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. a trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice a prevádzachstva podľa § 171a ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. b/, ods. 5 Tr. zák., a to na skutkovom základe tam bližšie uvedenom.

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 21. apríla 2010, sp. zn. BB-3T 16/2009, podľa § 244 ods. 1 písm. a/ Tr. por. s poukazom na § 16 ods. 1 písm. b/ Tr. por. postúpil uvedenú trestnú vec na prejednanie a rozhodnutie

Okresnému súdu Trenčín ako vecne a miestne príslušnému (uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 6. októbra 2010).

Okresný súd Trenčín uznesením z 3. septembra 2012, sp. zn. 2T 114/2010, podľa § 244 ods. 1 písm. a/ Tr. por. per analogiam vyslovil svoju nepríslušnosť a v zmysle § 22 ods. 2 Tr. por. trestnú vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie sporu o príslušnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený obom súdom (§ 22 ods. 2 Tr. por.) prejednal predmetný spor o príslušnosť a dospel k záveru, že príslušným súdom na vykonanie konania v prvom stupni v trestnej veci obvineného Q. T. B. a spol. je Okresný súd Trenčín.

Podľa § 22 ods. 1 Tr. por. *spory o príslušnosť medzi súdmi rozhoduje súd im najbližšie spoločne nadriadený.*

Podľa § 22 ods. 2 Tr. por. *najbližšie spoločne nadriadený súd okresného súdu alebo krajského súdu na jednej strane a Špecializovaného trestného súdu na druhej strane je najvyšší súd.*

Podľa § 16 ods. 1 písm. b/ Tr. por. *okresný súd v sídle krajského súdu vykonáva v prvom stupni konanie, ak bol skutok spáchaný organizovanou skupinou, zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou.*

Podľa § 244 ods. 1 písm. a/ Tr. por. *pri predbežnom prejednaní obžaloby súd postúpi vec príslušnému súdu, ak nie je sám na jej prejednanie príslušný.*

Špecializovaný trestný súd svoje rozhodnutie o postúpení veci odôvodnil v podstate tým, že hoci v danom prípade prokurátorka založila jeho pôsobnosť na páchaní trestnej činnosti zločineckou skupinou, nikde v obžalobe niet ani len zmienky o dôkazoch, usvedčujúcich obvinených z konania, ktoré by bolo možné podradiť pod trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny. To, že v žalovanom konaní nemohlo ísť o zločineckú skupinu je pritom zrejme už i zo samotnej konštrukcie skutkov uvedených v obžalobnom návrhu. Z tej je úplne jednoznačné, že tu išlo len o vzájomnú dohodu

a spoluprácu páchatel'ov, pri jednom skutku dokonca došlo k nehode medzi organizátormi a nedošlo k preprave skupiny do Č. a v inom skutku sa zasa so svedkom dohodli na prevoze migrantov. Podľa jeho názoru už v čase rozhodovania o predbežnom prejednaní obžaloby je možné s určitosťou tvrdiť, že v dokazovaní na hlavnom pojednávaní, v miere rozumnej istoty už nemožno očakávať také zvraty, ktoré by súd viedli k záveru, že k založeniu zločineckej skupiny došlo a žalovaný skutok (nedovoleného prekročenie štátnej hranice a prevádzacstvo) bol spáchaný jej členmi. Ďalej senát Špecializovaného trestného súdu pomerne podrobne rozobral, aké konkrétne znaky sú potrebné pre naplnenie pojmu zločinecká skupina a tiež aj to, čím sa táto odlišuje od skupiny organizovanej (§ 89 ods. 26, ods. 27 Tr. zák. platného v čase spáchania žalovanej trestnej činnosti).

A čo sa týka samotného postúpenia veci Okresnému súdu Trenčín (ako okresnému súdu v sídle kraja, nakoľko je dôvodný predpoklad, že žalovaná trestná činnosť v súvislosti s prevádzacstvom bola spáchaná organizovanou skupinou), tak toto má byť opodstatnené tým, že práve v obvode daného súdu mala byť spáchaná rozhodujúca časť trestnej činnosti obvinených, resp. malo tu dôjsť k spáchaniu najväčšieho počtu čiastkových útokov, tvoriacich základ trestného činu nedovoleného prekročenia štátnej hranice a prevádzacstva.

Okresný súd Trenčín v odôvodnení svojho rozhodnutia o neuznaní príslušnosti naopak poukazuje na to, že už z obsahu výpovede obvinenej M. H. vyplýva, že riadiacim členom skupiny bol N. Q. A. (zvaný tiež „P.“), pričom táto skutočnosť je podľa jeho názoru natoľko podstatná, že ju nemožno prehliadnuť a nemožno tento dôkaz o existencii zločineckej skupiny iba vzhľadom na rozsah vyšetrovacieho spisu posúdiť ako „nepodstatný“. Dôkazy nazhromaždené v prípravnom konaní pritom tiež ďalej napovedajú o tom, že skupina páchatel'ov v stíhaných skutkoch sa vyznačovala del'bou práce, skupina ako taká a jej činnosť bola pre členov neprehľadná, títo často menili telefónne čísla, správali sa ostražito, avšak vždy niektorý z nich bol tým, kto mal konkrétny skutok zorganizovať a naplánovať, pričom jeho realizáciou boli poverení aj (už iba) ostatní spoluobvinení. V konečnom dôsledku je potom možné z takejto konštrukcie vyvodiť aj záver o vzťahoch podriadenosti a nadriadenosti. Čo sa týka predpokladu koordinovanosti a plánovitosti, tak tieto odvíja predovšetkým od tej skutočnosti, že väčšina obvinených v danej trestnej veci sú resp. boli v minulosti príslušníci iného štátu. A napokon okresný súd upozornil na to, že práve dokazovanie súdu na hlavnom pojednávaní môže priniesť celý rad priamych či nepriamych dôkazov, či už získaných prostredníctvom výpovedí samotných obvinených alebo svedkov

ich trestnej činnosti, a z toho dôvodu preto nie je možné v tomto štádiu konania bez vykonania akýchkoľvek dôkazov prezumovať opak.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal predložený spisový materiál v rozsahu vzťahujúcom sa k predmetného sporu a dospel k takému názoru (nejde tu pritom o žiadne prejudikovanie viny), že v danom prípade nie je opodstatnená pôsobnosť Špecializovaného trestného súdu, a teda na prejednanie veci v prvom stupni je príslušný Okresný súd Trenčín.

V tejto súvislosti treba upozorniť najmä na opis konania páchatel'ov v zmysle skutkovej vety obžaloby, ktorý sa skutočne nepodobá fungovaniu zločineckej skupiny ako najvyššej formy organizovanej skupiny páchatel'ov, a tiež i dôkaznú núdzu (absencia dôkazov) v prípade skutku I. obžaloby kvalifikovaného ako trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák.

Pokiaľ ide potom o podrobnejšie odôvodnenie, tak tu odkazuje na rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu, ktoré považuje v celom rozsahu za správne a plne sa s ním stotožňuje.

A napokon nedá najvyššiemu súdu nepoukázať na skutočnosť, že prokurátor nepodal voči rozhodnutiu Špecializovaného trestného súdu o postúpení trestnej veci na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Trenčín sťažnosť, čo vlastne svedčí o tom, že si bol zrejme vedomý, že ním navrhovaná právna kvalifikácia v konaní pred súdom neobstojí.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 24. januára 2013

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová